

თავისუფალი ჟილეტი

საფრანგული

მსოფლიო არენაზე
მედალებს ვკარგავთ,
შინ - იმედა...

ნებისმიერ საერთაშორისო შეჯიბრებაზე ჩვენი სპორტსმენების გამგზავრება ბოლო დღემდე და ხშირად თვითმფრინავში ჩასვლამდეც კი მუდამ კითხვის ნიშნის ქვეშ დგას. ეს უკვე მოვლენა და იმდენად გავრცელებულია, მსხვერპლად ევროპისა და მსოფლიოს რანგის სპორტული შეჯიბრებების მედლებსაც კი ვწირავთ. აი, ამ დღეებში, რომელიც გამართულ კადეტთა მსოფლიო ჩემპიონატზე (დიახ, ოქმი ჩემპიონატია ჩაწერილი), ჩვენი გუნდის არასრულ შემაღვნილობას თუნდაც ერთი მოჭიდავე რომ დამატებოდა, საქართველოს ნაკრების გუნდს პირველობაში II ან III ადგილი გარანტირებული ჰქონდა. არადა, ნაცვლად ათისა (სრული გუნდი), იმ ჩვენს შვიდ სპორტსმენს შერვე - რუსთაველი გიორგი ასანიშვილიც უნდა გაყოლოდა. გიორგის დაფინანსება ბოლოს რუსთაველის მერამ ითავა, მაგრამ შაბათ-კვირა დაემთხვა და წავლს წინ ფული ხაზინიდან ვერ გამოიტანეს. რუსთაველს სპორტსმენს ისე დაარჩა, აეროპორტში მხოლოდ თანატოლი ნაკრების წევრების გასაცილებლად მისულიყო.

დავე გამოდიოდა და საქართველოს ნაკრებს III საპრიზო ადგილი ზედა გუნდურ ჩათვლაში, პირადში კი მედალი 4 გვექონდა, მაგრამ ოქროსი - არც ერთი. ასე რომ, წლებადღებმა ჩემპიონატმა ხარისხით აჯობა შარშანდელს. შეგახსენებთ, ამჯერად ოქროს მედალი მოიპოვა ვანელმა თემურ ლობჯანიძემ (63 კგ), ბრინჯაო - წილა ზედა თბილისელ მიხეილ ჩიქოვანს (69) და გორელ ამირან ელბაძეს (46).

უსახსრობის პრობლემა თვით შეჯიბრებებზეც იწვევს ხოლმე თავს. თამაზ ბენდიანიშვილმა არაერთი ეპიზოდი გაიხსენა, როცა ჩვენს მოჭიდავეებს უშუალოდ შეჯიბრებაზე ჯეროვან ურთიერებას ვერ უთმობდა მხოლოდ იმიტომ, რომ მართლაც ახლდა გუნდს. ეს მაშინ, როცა სხვების ირგვლივ ყოველთვის მინიმუმ ორი მწვრთნელი, თანხლები მსაჯი, დედეგაციის ხელმძღვანელი ტრიალებს და უურადლებს ყველას უნაწილებენ (ზოგჯერ ერთდროულად ერთი გუნდის ორი წარმომადგენელი ჟიდაობს სხვადასხვა ხალიჩაზე, შეთვალურებობას ითხოვს სპორტსმენს მითელვანზე და ა.შ.)

უფრო ახლოს გავაცნობთ წლებადღებში ჩემპიონატის გამარჯვებულს და პრიზორებს საქართველოდან.

სიღნეღი-2000 • ჩვენი კანდიდატები

ელდარ ქურბანიძე

თავისუფალი ჟილეტი

დაიბადა 1972 წლის 16 აპრილს გურჯაანის რაიონის ს. ფაფაში. ზოლიაქო - ვერძი სიმაღლე - 170 სმ წონა - 97 კგ

სპორტსაზოგადოება „დინამო“ მწვრთნელები - შოთა კიკაბიძე, გიორგი გალდავა ჟიდაობა დაიწყო 1988 წელს. პირველ წარმატებას მიაღწია 1989 წელს - გახდა საკაპიტო პირველობის III პრიზორი ახალგაზრდებში ლატვიის ქ. დაუგავაპოლში.

საუკეთესო შედეგები: 1990 წ. სსრ კავშირის ჩემპიონატი, სახეტ-პეტურბურგი - I ადგილი, 1992 წ. ვეროპის ჩემპიონატი, უნგრეთი (ბუდაპეშტი) - I ადგილი, 1993 წ. ვეროპის ჩემპიონატი, პანადა (ტორონტო) - II ადგილი, 1995 წ. ვეროპის ჩემპიონატი, შვეიცარია (ფრაიბურგი) - II ადგილი, 1996 წ. ვეროპის ჩემპიონატი უნგრეთი (ბუდაპეშტი) - I ადგილი, 1996 წ. ოლიმპური თამაშები (ატლანტა) - III ადგილი, 1997 წ. ვეროპის ჩემპიონატი, პოლონეთი (ვარშა) - I ადგილი, 1997 წ. მსოფლიოს ჩემპიონატი, კრასნოიარსკი - III ადგილი, 1998 წ. ვეროპის ჩემპიონატი, სლოვაკეთი (ბრატისლავა) - I ადგილი, 1999 წ. ვეროპის ჩემპიონატი, მინსკი - III ადგილი. არის „ა“ კატეგორიის მრავალ საერთაშორისო ტურნირებში გამარჯვებული. მსოფლიო რეიტინგით სამჯერ (1993, 1996, 1997 წლებში) აღიარებული იყო მსოფლიოს №1 მოჭიდავე 90 კგ წონით კატეგორიაში. დაჯილდოებულია ორბრწყინის ორდენით (1998 წ.) სწავლობს თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის II კურსზე.

ელდარ, თვენ საქართველოს თავისუფალი სტილით მოჭიდავეთა ნაკრები გუნდის გამოკვეთილი ლიდერი, სამჯერ მსოფლიოს №1 მოჭიდავედ გამოიარეს. სახელი და იღებდა ტვირთად ხომ არ ვაწყვეთ?

ლიდერობა ყველა სპორტსმენისათვის საამაოა, მაგრამ ამავე დროს მეტად საპასუხისმგებლო. ლიდერისაგან მოელოდნენ, გულშემატკივრები, მასმედების წარმომადგენლები და სხვანი მუდამ გამარჯვებას ელოდნენ და ოცნისოდნენ შეცდომასაც არ აპატიებენ. პირად მე ლიდერობა მემართებდა და მინელდება კიდევაც, რადგან საზღვრები ისედაც ბევრი მაქვს. მე ხომ ოჯახთან ერთად აფხაზეთიდან ლტოლვილი ვარ. დედა, და, მეუღლე, სამი შვილი ჩემს ქვეყნზეა. მათ მოვლა-პატრონობა სჭირდებათ, რასაც ვხევრებ კიდევაც.

აფხაზეთიდან დაიქარა, რაკი ამ თემს თავად შეეხებო, ორიოდე სიტუაცია, იქნებ შეიძლება მოუხროთ თუ რა გადამდა თქვენს ოჯახს აფხაზეთის ტრაგიდიის დროს...

აფხაზეთიდან, სოხუმის დაქვეითის მერე დღეს, 28 სექტემბერს ავიარე. მამაჩემმა სახლ-კარი არ მიატოვა და სოხუმში დარჩა. მე, დედაჩემი, ჩემი და, მეუღლე (იმ დროს ფეხმძიმედ იყო, მეორე შვილს ველოდებოდით) და პატარა ნათია, სვანეთის უღელტეხილით ქუბერში ფეხით აველეთ, ქუბერიდან ჯვარშია იქიდან კი ზუგდიდში ჩავიდეთ. ზუგდიდში ველოდებოდით ვეფხის ვიარეთ ქუთაისამდე. შემდეგ კი მატარებლით რუსთაველზე ჩავიდეთ. იქ დიდი დახმარება გავეწიეს მამაჩემს ბიძაშვილებმა. ერთმა ბინაში შეგვიხსნა, მეორემ კი პურის პროდუქტები გადგვიწერა გასასვლელად, როგორც ჩვენს იყო დღისით თუ ღამით. მე მიფრთხილდებოდნენ, რომ ვარჯიშებზე ხელი არ შეშლდა. შემდეგ ცნობილი წყალბურთელი „დინამის“ ყოფილი მთამაშე ნოდარ კურბანიძე შეძლებისდაგვარად შეხმარებდა დინამურად და სასწავლო-საწვრთნელ ვარჯიშებზე მაგზავნიდა. რუსეთის ნაკრებში, სერაფიმ, ჩვენი სავარაუდო სი, კურბანიძეს და დიდი მადლობელი ვარ. ყველას ერთმანეთთან კარგი ურთიერთობა გვაქვს. ჩვენ წარმოშობის ერთი ფეხები გვაქვს - ხარაგოლის რაიონის სოფ. ლორეშაში.

მამაჩემი სოხუმში დარჩა, თუ იცით მის შესახებ რამე რა ბედი ეწია? - სოხუმელმა მეზობელმა, რომელიც შეიარაღებული აფხაზების ჩვენს სახლში მიჭრის თვითმხილველია, ასეთი ამბავი მომიყვა: „აფხაზები სახლში შეუტყვევდნენ. მამაჩემს ნოდარს და

ადგებულად, გამომწვევად შეეციხნენ ვინ ხარო. მან უპასუხა - ქართველი ვარო. მომხვედრებმა შესაშინებლად ავტომატის ჯერი გაუშვეს და კითხვა კვლავ გაუმეორეს. ნოდარმა წარმეუხრებლად იგივე უპასუხა. ამის მერე მე არაფერი ვიცი მამაჩემის შესახებ. იგი უგზო-უკვლოდ დაიქარა, მე ვამაყობ მისით, რომელმაც დამიბარა - საქართველოში ჩართვებმა უნდა იქართველოსო. ჩი დღესაც ცოცხალი მგონია... ძილში მამაჩემი და აფხაზეთი მესიზმრება, მგერა დავბრუნდებით. მაგრამ ვერცერთი სასიკეთო არაფერი ჩანს. სანამ მტერს მტრულად არ დავედებით და მეგობარს მეგობრულად - გავგვიკიდებთ.

ელდარ, თითქმის ყველა ადამიანს მისამად სამაგალითო პიროვნება ჰყავს. თვენ ვის დასამაგლებდი? - ასეთად რამდენიმე პიროვნებას დავსამაგლებთ. ეს გახლავთ პირველი რიგში, მსოფლიოს ყველა დროის საუკეთესო მოჭიდავე, მსოფლიოს ზუთავის და ოლიმპიური თამაშების ორგანიზაციის ჩემპიონი, ლევანდარული ფაღვანი ლევან თედიანიშვილი; მსოფლიოს ორგანიზაციის ჩემპიონი გურამ სალარაძე, რომელიც ყველაზე ახლოსაა ჩემთან, ჩემი დამრიგებელი და უფროსი მეგობარია. მესამე პიროვნება გახლავთ მსოფლიო ჩემპიონი ძიულში კობა კურბანიძე, რომლის წარმატებები ჩემი გზამკვლევი იყო. დღესაც ქუთაისში რომ მხელებიან, ბევრს კობა ვგონივარ. ესარგებლობ შემიძლებელი და კობას ჩქარა გამოავანრთულებას ვუსურვებ.

ოჯახი, შვილები, შეყვარებული, დროის დღეობები და შინა, თავისუფალი დრო. რას უთმობთ „თავისუფლებას“? - დარჩენილ დროს ოჯახში ვატარებ. ჩემს შვილებს ნათია, რის და ანის ვეფერები. მიტაცებს ეურნალ-გაზეთების კითხვა და სატელევიზიო ინფორმაციების ხილვა. მთელი ჩემი ყურადღება იქითაა მიმართული, რაკ შეიძლება ჩქარა შევიტყუო აფხაზეთი დაბრუნების ნანატრი ამბავი...

დმერთმა ვისმინოთ. - დიდი მადლობა. ესაუბრა იური იმედალია

თამარ ლობჯანიძე

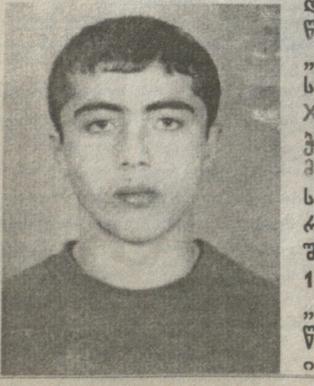

დაიბადა 1982 წ. იანის რაიონის სოფ. დებში. წონა - 63 კგ, სიმაღლე 170 სმ. „შევარდენის“ წევრია. ჟიდაობაში ვარჯიშობს 1988 წლიდან ბირველი მწვრთნელია მიხეილ ლობჯანიძე დაამთავრა საშუალო სკოლა ამჟამად ვარჯიშობს დავით გობეჯიშვილთან არის საქართველოს ჩემპიონი, ირანის საერთაშორისო ტურნირის პრიზორი, რუსეთის დია ბირველობის მონაწილე, 1999 წლის მსოფლიო ჩემპიონი კადეტებში.

მიხეილ ჩიქოვანი

დაიბადა 1984 წელს თბილისში. წონა - 69 კგ; სიმაღლე - 183 სმ. „მარტვილ“ წევრია ჟიდაობს 1993 წლიდან, ბირველი მწვრთნელია გია კოტიშვილი, ამჟამად მეცადინეობს თამაზ ბენდიანიშვილთან. სწავლობს თბილისში ოლიმპიური რეზერვის სასწავლებელში, საქართველოს ჩემპიონია, მოთგო ირანის საერთაშორისო ტურნირი, 1999 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის III პრიზორია.

ამირან ელბაძე

დაიბადა 1982 წ. გორში. წონა - 46 კგ; სიმაღლე - 157 სმ. „შევარდენის“ წევრია. სწავლობს ქ. გორის მე-10 საშ. სკოლის XI კლასში. ჟიდაობს 1983 წლიდან, მწვრთნელი ნუგზარ სხარელი. საქართველოს ჩემპიონია, მოთგო თურქეთის, ირანის და სომხეთის საერთაშორისო ტურნირები 1998 წელს მსოფლიო ჩემპიონატში „ვერცხლის“ მედალი მოიპოვა, 1999 წლის მსოფლიო ჩემპიონატში მესამე იყო.

1999-2000 წლის გათავაშების კალენდარი

საზღვარგარეთის ფეხბურთის აზიანი ქიკაულთა ხალი შენაკენი

I ლიგის „ა“ ზონა პირველი ნრა

- I ტური**
14 აგვისტო, შაბათი
 სიონი (ბოლნისი) — თბილისი (თბილისი)
 სამგურალი (წყალტუბო) — ვიტ-ჯორჯია (თბილისი)
15 აგვისტო, კვირა
 დინამო (ბათუმი) — დინამო (თბილისი)
16 აგვისტო, ორშაბათი
 ლოკომოტივი (თბილისი) — არსენალი (თბილისი)

- II ტური**
21 აგვისტო, შაბათი
 არსენალი — დინამო (თბილისი)
 ვიტ-ჯორჯია — სიონი
 ლოკომოტივი — სამგურალი
22 აგვისტო, კვირა
 თბილისი — დინამო (ბთ.)

- III ტური**
29 აგვისტო, კვირა
 სამგურალი — არსენალი
 დინამო (ბთ.) — ვიტ-ჯორჯია
 დინამო (თბ.) — თბილისი
30 აგვისტო, ორშაბათი
 სიონი — ლოკომოტივი

- IV ტური**
11 სექტემბერი, შაბათი
 ვიტ-ჯორჯია — დინამო (თბ.)
 ლოკომოტივი — დინამო (ბთ.)
 სამგურალი — სიონი
12 სექტემბერი, კვირა
 არსენალი — თბილისი

- V ტური**
18 სექტემბერი, შაბათი
 სიონი — არსენალი
 დინამო (ბთ.) — სამგურალი
 თბილისი — ვიტ-ჯორჯია
19 სექტემბერი, კვირა
 დინამო (თბ.) — ლოკომოტივი

- VI ტური**
25 სექტემბერი, შაბათი
 არსენალი — ვიტ-ჯორჯია
 ლოკომოტივი — თბილისი
 სიონი — დინამო (ბთ.)
26 სექტემბერი, კვირა
 სამგურალი — დინამო (თბ.)

- VII ტური**
2 ოქტომბერი, შაბათი
 თბილისი — სამგურალი
 დინამო (ბთ.) — არსენალი
3 ოქტომბერი, კვირა
 დინამო (თბ.) — სიონი
 ვიტ-ჯორჯია — ლოკომოტივი

- გეორგი ნრა VIII ტური**
16 ოქტომბერი, შაბათი
 დინამო (თბ.) — დინამო (ბთ.)
 ვიტ-ჯორჯია — სამგურალი
17 ოქტომბერი, კვირა
 თბილისი — სიონი
 არსენალი — ლოკომოტივი

- IX ტური**
23 ოქტომბერი, შაბათი
 დინამო (თბ.) — არსენალი
 სიონი — ვიტ-ჯორჯია
 სამგურალი — ლოკომოტივი
24 ოქტომბერი, კვირა
 დინამო (ბთ.) — თბილისი

- X ტური**
30 ოქტომბერი, შაბათი
 თბილისი — დინამო (თბ.)
 ლოკომოტივი — სიონი
 ვიტ-ჯორჯია — დინამო (ბთ.)
31 ოქტომბერი, კვირა
 არსენალი — სამგურალი

- XI ტური**
6 ნოემბერი, შაბათი
 სიონი — სამგურალი
 თბილისი — არსენალი
7 ნოემბერი, კვირა
 დინამო (ბთ.) — ლოკომოტივი
 დინამო (თბ.) — ვიტ-ჯორჯია

- XII ტური**
13 ნოემბერი, შაბათი
 სამგურალი — დინამო (ბთ.)
 არსენალი — სიონი
 ლოკომოტივი — დინამო (თბ.)

- 14 ნოემბერი, კვირა**
 ვიტ-ჯორჯია — თბილისი

- XIII ტური**
19 ნოემბერი, პარასკევი
 დინამო (თბ.) — სამგურალი
20 ნოემბერი, შაბათი
 თბილისი — ლოკომოტივი
 ვიტ-ჯორჯია — არსენალი
 დინამო (ბთ.) — სიონი

- XIV ტური**
28 ნოემბერი, კვირა
 სამგურალი — თბილისი
 სიონი — დინამო (თბ.)
 არსენალი — დინამო (ბთ.)
 ლოკომოტივი — ვიტ-ჯორჯია

I ლიგის „ბ“ ზონა პირველი ნრა

- I ტური**
14 აგვისტო, შაბათი
 კოლხეთი-1913 (ფოთი) — კოლხეთი (ზობი)
 იბერია (სამტრედია) — მერანი-91 (თბილისი)

- 15 აგვისტო, კვირა**
 დილა (გორი) — თსუ (თბილისი)
16 აგვისტო, ორშაბათი
 გორდა (რუსთავი) — ტორპედო (ქუთაისი)

- II ტური**
21 აგვისტო, შაბათი
 კოლხეთი — მერანი-91
 ტორპედო — დილა
 კოლხეთი-1913 — გორდა
22 აგვისტო, კვირა
 თსუ — იბერია

- III ტური**
29 აგვისტო, კვირა
 გორდა — კოლხეთი
 დილა — კოლხეთი-1913
30 აგვისტო, ორშაბათი
 მერანი-91 — თსუ
 იბერია — ტორპედო

- IV ტური**
11 სექტემბერი, შაბათი
 ტორპედო — მერანი-91
 კოლხეთი-1913 — იბერია
 გორდა — დილა
12 სექტემბერი, კვირა
 კოლხეთი — თსუ

- V ტური**
18 სექტემბერი, შაბათი
 დილა — კოლხეთი
 იბერია — გორდა
 მერანი-91 — კოლხეთი-1913
20 სექტემბერი, ორშაბათი
 თსუ — ტორპედო

- VI ტური**
25 სექტემბერი, შაბათი
 კოლხეთი — ტორპედო

- გორდა — მერანი-91
 დილა — იბერია
26 სექტემბერი, კვირა
 კოლხეთი-1913 — თსუ

- VII ტური**
2 ოქტომბერი, შაბათი
 იბერია — კოლხეთი
 მერანი-91 — დილა
 თსუ — გორდა
3 ოქტომბერი, კვირა
 ტორპედო — კოლხეთი-1913

- გეორგი ნრა VIII ტური**
16 ოქტომბერი, შაბათი
 კოლხეთი — კოლხეთი-1913
 ტორპედო — გორდა
 მერანი-91 — იბერია
17 ოქტომბერი, კვირა
 თსუ — დილა

- IX ტური**
23 ოქტომბერი, შაბათი
 მერანი-91 — კოლხეთი
 გორდა — კოლხეთი-1913
24 ოქტომბერი, კვირა
 დილა — ტორპედო
 იბერია — თსუ

- X ტური**
30 ოქტომბერი, შაბათი
 კოლხეთი — გორდა
 კოლხეთი-1913 — დილა
 ტორპედო — იბერია
31 ოქტომბერი, კვირა
 თსუ — მერანი-91

- XI ტური**
6 ნოემბერი, შაბათი
 იბერია — კოლხეთი-1913
 დილა — გორდა
 თსუ — კოლხეთი
7 ნოემბერი, კვირა
 მერანი-91 — ტორპედო

- XII ტური**
13 ნოემბერი, შაბათი
 კოლხეთი — დილა
 გორდა — იბერია
 კოლხეთი-1913 — მერანი-91
 ტორპედო — თსუ

- XIII ტური**
19 ნოემბერი, პარასკევი
 თსუ — კოლხეთი-1913
20 ნოემბერი, შაბათი
 ტორპედო — კოლხეთი
 მერანი-91 — გორდა
 იბერია — დილა

- XIV ტური**
28 ნოემბერი, კვირა
 კოლხეთი — იბერია
 დილა — მერანი-91
 გორდა — თსუ
 კოლხეთი-1913 — ტორპედო

კიევის „დინამო“ ორწლიანი კონტრაქტი გააფორმა 27 წლის მცველ რამიზ მამედოვთან. ეს ფეხბურთელი რამდენიმე სეზონს მოსკოვის „სპარტაკში“ თამაშობდა, რომელიც ტრავმის შემდეგ დატოვა, ბოლო ხანებში კი სამარის „კრილია სოვეტოვში“ გამოდიოდა.

ტარიბო ვესტი: „არს თურქეთში ვითაშაშა, არს საბურქნეთში“

ნიგერიელი ტარიბო ვესტი მილანის „ინტერში“ ორი წლის წინათ ფრანგული „ოკერიდან“ გადავიდა. ამასთან, იგი ყველა მწვრთნელს ხელში თამაშობდა, ცოტა მირჩა ლუჩესკუს ვერ შეეწყო. „ინტერის“ ახალი მწვრთნელი მარჩელო ლიპი აცხადებს, რომ ტარიბო ვესტისათვის ძირითად შემადგენლობაში ადგილს ვერ ზედავს. ნიგერიელს სტამბოლის „გალათასარაიში“ გადასვლა შესთავაზეს, რამაც მისი აღფრთოვანება გამოიწვია. — მე „ინტერიდან“ კი წავალ, მაგრამ არც თურქეთში მინდა თამაში და არც საბურქნეთში. მაინტერესებს ძლიერ ჩემპიონატში გამოსვლა. საბურქნეთისა და თურქეთის პირველობაზე მერეც მოვასწრებ თამაშს, ათი წელი რომ გაივლის. ტარიბო ვესტი კი 25 წლისაა.

ილიუშინოვი და... ფეხბურთი

„რადიო-სპორტს“ (მოსკოვი) ეთერში გადაიცა, ყალბუხეთის რესპუბლიკისა და ფიდეს პრეზიდენტ კირსან ილიუშინოვის ინტერვიუ, ოლონდ, ამჟერად ჰიდრაჟზე ლაპარაკი არა ყოფილა.

● თქვენთვის, როგორც ამბიციური ადამიანისთვის, უსამოვნოა იმის შეგრძნება, რომ ელისტის „ურალანი“ ახლა უმალესი დივიზიონიდან გავარდნის ერთ-ერთი შესაძლებელი კანდიდატია. თქვენი აზრით, რითი უნდა აიხსნას იმ გუნდის ესოდენ სუსტი გამოსვლა, რომელიც შარშან გერო-თასებში მონაწილეობაზე აცხადებდა პრეტენზიას?
 — ყველაფერი მთავარ მწვრთნელთან დაკავშირებით მოხდა. დაგვითანხმებით, არავინ ელოდა, რომ ბაველ იაკოვენკო შუა სეზონში ესოდენ მძიმედ დაავადდებოდა. მისი წასვლის შემდეგ მთავარ მწვრთნელად ევეგენი კუჩერავსკი მოვიწვიეთ. იგი ელისტაში სამ კვირას იმყოფებოდა, ჩვენი წინადადება არ მიიღო, რადაც არ მოეწონა. ახლა დიდ იმედებს ვამყარებთ ალექსანდრე ავერიანოვზე — განათლებულ პროფესიონალზე, რომელსაც არაერთხელ გადაურჩენია გასაქირში ჩავარდნილი გუნდები. ძალიან მინდა მწვრთნელს, რომ მისი შემწეობით შევლევთ სახიფათო ზონიდან გამოსვლას და ვიბრძოლებთ პირველ ათეულში მოსახვედრად.
 ● როგორი პირობები აქვთ თქვენთან ფეხბურთელებს?
 — ყველა აღებულ ვალდებულებას ვასრულებ. ყველანი ნიუ-ასიუტში ოსტაბენდერის პროსპექტზე მშვენიერ კოტეჯებში ცხოვრობენ. (ეს განსაკუთრებით კლაკი, ელისტასთან ახლოსაა, საერთაშორისო საქადრაკო ოლიმპიადის ჩასატარებლად აშენდა). ამას წინათ მათი ყველა ვალი გავისტუმრეთ. არც ბოლო სეზონის შემდეგ დარჩენილა ვინმე უკმაყოფილო — ყველა ფეხბურთელმა მიიღო კუთვნილი თანხა.
 ● აპირებთ თუ არა გუნდის გაძლიერებას?

— ახლა 5 ფეხბურთელის კანდიდატურას განვიხილავთ, რომელთაგან ორი კიევის „დინამოში“ თამაშობს. ისინი თავდამსხმელები არიან.
 ● ელისტის სტადიონზე მშენებლობა მიმდინარეობს.
 — დიას, აქ მალე 8 ათასის ნაცვლად 18 ათასი ადგილი იქნება. გარდა ამისა, ჩვენ ორ, 20-20-ათასიან სტადიონსაც ვაშენებთ.
 ● შარშან, წლის ბოლოს, თქვენ წამოაყენეთ საკუთარი კანდიდატურა რუსეთის ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდენტის პოსტზე, ამჟერ დროს დაგვიპირდით, რომ რუსეთის ნაკრებს 2002 წელს მსოფლიო ჩემპიონად გახდილი, რას გააკეთებდით ასეთი გახდული გემის განსახორციელებლად?
 — პირველი, რასაც შევეცდებოდი, იქნებოდა მთელი ფეხბურთის შესახებ. ეს კი სახელმწიფო მოღვაწეებს შეუცვლიდა დამოკიდებულებას საერთოდ სპორტისა და კერძოდ, ფეხბურთის მიმართ. ერთი სიტყვით, ფეხბურთი ეროვნული იდეის მსგავსი რამ გახდებოდა.

ბოლა, რაც, როგორც ნაკრებში, ისე მის გარშემოც მორალურ-ფსიქოლოგიურ სიტუაციას შეცვლიდა. დარწმუნებული ვარ, ნაკრების ფინანსირების უზრუნველყოფასაც მოახერხებდი, თანაც ყველაზე მაღალ დონეზე.
 ● როგორი იქნებოდა ფეხბურთზე მიღებული კანონის პოსტულატები... და მარადონაზეც?

საზღვარგარეთის ფანბურთი

ფინალური მატჩი იოკოჰამაში ჩატარდება

როგორც მსოფლიოს 2002 წლის ჩემპიონატის საორგანიზაციო კომიტეტის წარმომადგენელმა განაცხადა, ამ ასპარეზობის ფინალური მატჩი იაპონიის ქალაქ იოკოჰამაში გაიმართება. ეს სტადიონი მართლაც ყველაზე შესაფერისია ასეთი დონის შეჯიბრებისათვის. იგი უაღრესად კეთილმოწყობილია და 70718 მაყურებელს იტევს.

კაზიჩის დაბრუნება ენაბრება

როგორც ცნობილია, იტალიელმა თავდამსხმელმა პიერ ლუიჯი კაზიჩამ შარშიან რეალის შემადგენლობაში უმძიმესი ტრავმა მიიღო. მას

შემდეგ 9 თვე გავიდა და კაზიჩის რაიმე გაუმჯობესება არ ეტყობა.

წარმოდგენა არა მაქვს, როდის შევძლებ კვლავ თამაშს, — განუცხადა 30 წლის კაზიჩამ ინგლისელ კორესპონდენტებს, — ძალიან მინდა ფეხბურთის მინდორს, თუნდაც ერთი თამაშით, დაეუბრუნდე, არა აქვს მნიშვნელობა, რა დღეს მოხდება ეს დაბრუნება: მე სამედიცინოსთან ვარ და ისინი თუ საბოლოოდ გუნდში ტვირთები აღარა მაქვს. ყოველი დღე ჩემთვის ბრძოლაა. ძალიან მინდა კვლავ ვითამაშო და ამიტომ ამ მიზნის მისაღწევად მთელ ჩემს დროს ვხარჯავ.

ორი „შუილი“ გაერთიანება?

ინგლისურ ფეხბურთში შეიძლება სენსაცია მოხდეს. ცნობილია კლუბმა „შეფილდ იუნაიტედმა“, რომელიც პირველ დივიზიონში გამოდის, წინადადება მისცა თანაქალაქელებს უმძლველეს ლიგის — „შეფილდ უენსდისთან“ გაერთიანების შესახებ. ახლა ერთი კლუბი ფინანსურ სინდულეგს განიცდის და მეორეც კარგა ხანს ისინი თავიანთ გულშემოტიკურებთან ერთად გადაკიდებულნი იყვნენ. ახლა ყოველივე ამან ჩაიარა და გაერთიანების მიზანია შეფილდში ერთი მძლავრი კლუბის ჩამოყალიბება, თუ, რა თქმა უნდა, ეს ჩინაფიქრი განხორციელდა.

ზოგაა 17 მატჩი ითაბავ, ზოგაა... 23!

რუსეთის ჩემპიონატის მიმოხილვა

ასეთი არეგულარული რუსეთის ჩემპიონატში ჯერ არ ყოფილა. ზოგიერთმა გუნდმა ეს-უს არის დაიწყო მეორე წრე, „სპარტაკი“ კი, ეტყობა მაღელვებითა და მითითებებს შეჯიბრებას. თუ აღვადგინოთ „ლოკომოტივი“ პქონდა თეორიული შანსი, რომ პირველ ადგილზე გადასულიყო, ახლა ეს შეუძლებელია უკვე აღარ არსებობს. მოსკოვის „სპარტაკი“ ყველა მონაცემით თანახმად არა მარტო ლიდერია, არა, მედ, მიმომხილველთა დიდი უმეტესობის აზრით, ჩემპიონობასაც არავის დაუთმობს. ახლა „სპარტაკს“ 23 თამაშის შემდეგ 53 ქულა აქვს და მისი სატურნირო მდგომარეობა მეტად მყარია. ერთადერთი, რაც მჭვრთნელ ოლეგ რომანცოვს ადვანტაჟს, ეს არის „ნამდვილი“ თავდამსხმელის არყოფნა გუნდში: ხომ სწავლების როლი ნახევარმცველებზე გამოდინა ამიტომაც იყო, რომ „სპარტაკმა“ სასწრაფოდ დაიბრუნა ანატოლი კანიშჩივი, რომელიც ადრე იჯარით გადასცა „ალანიას“. კვლავ გამოიჩინა რიხობა, ახ, ბულგარულ თავდამსხმელ გიორგი ბაჩევის ყიდვის საკითხი კი ვერ გადაიჭრა. ეს ყველაფერი ჩემპიონთა ლიგაში წარმატებით გამოსვლისათვის კეთდება, თორემ ერთ-ერთი ჩემპიონატში, როგორც უკვე ვთქვით, „სპარტაკს“ პრობლემები არა აქვს.

19 თამაშიდან 40 ქულით მეორე ადგილზე მოსკოვის „ლოკომოტივი“. ბოლო ხანებში რეინტეგრაციის თამაში გაუმჯობესდა. ეს ეხება ზახა ჯანაშიასაც, რომელსაც დღეისათვის 6 გოლი აქვს განტანილი და მჭვრთნელ იური სიომინთანაც აღიდგინა კარგი ურთიერთობა. ცხკა 19 თამაშის შემდეგ 37 ქულით მესამე ადგილზეა, სპორტული შედეგით თითქოს უკმაყოფილო არ უნდა იყოს, მაგრამ მიმომხილველები აღნიშნავენ შარშანდელთან შედარებით არმეფლთა თამაშის დონის აშკარა გაუმჯობესებას. ეს მხოლოდ ჩემპიონატის მატჩებში კი არ აისახა, უფრო მეტად განაგრძობს მარცხში, რომელიც ცხკამ ნორვეგიულ „მოლოდესთან“ იგემა — 0-4! ახლა ცხკა 15 აგვისტოს „სპარტაკს“ ხვდება: გასაგებია, მატჩს დიდი მნიშვნელობა აქვს საპრიზო ადგილებისათვის ბრძოლაში.

ასევე უფერულად თამაშობს მოსკოვის „ტორპედო“ (მეოთხე ადგილი, 20 თამაშიდან — 33 ქულა). აქამდე აღნიშნავდნენ, რომ სუსტად გამოიყურებოდა თავდასხმა, აქედნენ დაცვას, მანამდე, სანამ XIX ტურში „ალანიასთან“ 6 გოლი არ გაუშვა, ახლა „ტორპედომ“ სასწრაფოდ შეიძინა რუმინელი თავდამსხმელი მიხაი დრეგუში, რომელმაც მჭვრთნელ ვიტალი შიგინის აზრით, უნდა გამოაცხადოს წინა ხაზი.

19 თამაშიდან 32 ქულით მეხუთეა მოსკოვის „დინამო“. როგორც ექსპერტები აღნიშნავენ, მჭვრთნელი გიორგი იარცევი ამჟამად ცდილობდა დაენერგა გუნდში „სპარტაკული სტილი“. ახლა „დინამო“ დაუბრუნდა თავის ჩვეულ ბრთვ სათამაშო მანერას და მნიშვნელოვნად გაიუმჯობესა სატურნირო მდგომარეობა.

საპრიზო ადგილების კიდევ ერთი პრეტენდენტია ვლადიკავკაისის „ალანია“ (31 ქულა 18 თამაშის შემდეგ). მჭვრთნელი ვალერი გაზავეი ჯერჯერობით ძალიან უკმაყოფილოა მიღწეული შედეგებით. მან ამ ბოლო დღეებში განაცხადა რამდენიმე ახალი ფეხბურთელი შეიყვანა. აი მისი კომენტარი გუნდში მომხდარი ცვლილებების შესახებ: — მირჯალილ კასიმოვს (ტაშკენტის „ფახტაკორში“ თამაშობდა — გ.გ.) ახალბედებს ვერ ვუწოდებთ. იგი რამდენიმე წლის მანძილზე წარმატებით თამაშობდა „ალანიაში“, მაგრამ სერიოზული ტრავმა მიიღო. ახლა გამოჯანმრთელდა, კვლავ კარგი მზადყოფნა

სუპერჟენაქენები

ჩემპიონატი იწყება 21 აპრილს

ჩემპიონატი იწყება 21 აპრილს თავდამსხმელი დანი გარსია — „მალიორკიდან“ „ბარსელონაში“ 15,5 მილიონად. **ნახევარმცველები:** ელვირ ბალიჩი — სტამბოლის „ფენერბახედან“ მადრიდის „რეალში“ 15,4 მილიონად, სტივ მაკმანამანი — „ლოკომოტივიდან“ მადრიდის „რეალში“ თანხის გადაუხდელოდ, როგორც თავისუფალი აგენტი. იარი ლიტანენი — ამსტერდამის „აიაქსიდან“ „ბარსელონაში“ თანხის გადაუხდელოდ, როგორც თავისუფალი აგენტი. **მცველი** მიჩელ სალდაგო — ვიგოს „სელტადან“ მადრიდის „რეალში“ 12,6 მილიონად.

სუპერჟენაქენები

იტალია • ჩემპიონატი იწყება 29 აპრილს

თავდამსხმელი კრისტიან ვიერი — „ლაციოდან“ მილანის „ინტერში“ 50 მილიონ დოლარად. თავდამსხმელი მარსიო ამორსო — „უდინეზედან“ „პარმაში“ 30 მილიონად. ნახევარმცველი ზუან სებასტიან ვერონი — „პარმადან“ „ლაციოში“ 29 მილიონად. თავდამსხმელი ანდრე შევჩენკო — კიევის „დინამოდან“ „მილანში“ 25 მილიონად. თავდამსხმელი ვინჩენცო მონტელა — „სამპდორიოდან“ „რომაში“ 24 მილიონად. თავდამსხმელი დარკო კოვჩიჩი — სან-სებასტიანის „რეალ-სოსიედადიდან“ „იუვენტუსში“ 19 მილიონად. მცველი ანტონიო პერუცი — „იუვენტუსიდან“ „ინტერში“ 15 მილიონად. თავდამსხმელი სიმონე ინძაგი — „პიანინცადან“ „ლაციოში“ 15 მილიონად. ნახევარმცველი არიელ ორტეგა — „სამპდორიოდან“ „პარმაში“ 14,5 მილიონად. თავდამსხმელი ენრიკო კიეზა — „პარმადან“ „ფიორენტინაში“ 14 მილიონად. ნახევარმცველი დიეგო სიმიონე — „ინტერიდან“ „ლაციოში“ 11,5 მილიონად. მცველი კრისტიან პანუჩი — მადრიდის „რეალიდან“ „ინტერში“ 10 მილიონად. თავდამსხმელი ნიკოლა ვენტოლა — „ინტერიდან“ „ბოლონიაში“ 9 მილიონად. თავდამსხმელი პრედრაგ მიატოვიჩი — „რეალიდან“ „ფიორენტინაში“ 8 მილიონად. ნახევარმცველი ვლადიმირ იუგოვიჩი — მადრიდის „ატლეტიკოდან“ „ინტერში“ 7,7 მილიონად. მცველი ედვინ ვან დერ სარ — ამსტერდამის „აიაქსიდან“ „იუვენტუსში“ 7,7 მილიონად. თავდამსხმელი კენტერ ანდერსონი — „ბოლონიიდან“ „ლაციოში“ 7 მილიონად. მცველი ლორან ბლანი — მარსელის „ოლიმპიკიდან“ „ინტერში“ 3,5 მილიონად.

„45 ათასი გირვანქა კვირაში? — ცოტაა!“

„ლიდს იუნაიტედის“ ჰოლანდიელი თავდამსხმელი ჯიმი ფლოიდ ჰასელბანნი უკმაყოფილოა თავისი კვირული ხელფასით — 45 ათასი გირვანქა სტერლინგი. იგი ამ თანხის 60 ათას გირვანქა სტერლინგამდე გაზრდას მოითხოვს. ამან არა მარტო „ლიდსის“ ხელმძღვანელების, არამედ კლუბის გულშემოტიკურების უკმაყოფილება გამოიწვია.

კრისტინე კარაგაზა — 7 მილიონი

კრისტინე კარაგაზა მადრიდის „რეალში“ მუდმივი ადგილი არა აქვს, ხანდახან თუ გამოდის შევცვალა. მისი სატრანსფერო თანხა 7 მილიონი დოლარი (4,5 მილიონი გირვანქა სტერლინგი) გასაუთ. ახლა კარაგაზა ლონდონის „არსენალის“ ფრანკ მურთინელ ასენ ვენგერს აინტერესებს.

დიდი კლუბები ფლორენციის „ფიორენტინა“

მას შემდეგ, რაც სახელოვანი მჭვრთნელი ჯოვანი ტრაპატონი ფლორენციის „ფიორენტინას“ ჩაუდგა სათავეში, ამ კლუბის გულშემოტიკურები ფეხბურთელებისაგან მხოლოდ „სკუდერტოს“ მოითხოვენ. რაც 1998-99 წლების სეზონში არ გამოვიდა, ხომ შეიძლება ახლა გახდეს შესაძლებელი. თუმცა წლეულს მდგომარეობა კიდევ უფრო გართულებულია — ახლა ხომ „ფიორენტინას“ ჩემპიონთა ლიგაშიც მოეღოს გამოსვლა.

წინა სეზონში ბევრი რამ უღებლობასაც მიეწერა. ასე იყო თუ არა, კლუბის მესვეურებს თანხები არ დაუშურებიათ, ბევრი მოთამაშე შეიძინეს და ახლა გუნდს ფაქტობრივად ორი შემადგენლობა ჰყავს. დაიწყოთ იმ მოთამაშეებით, რომლებმაც კლუბი დატოვეს. ბრაზილიელი ედმუნდო სკასკო და გამაში ჩაირიხა, რა თქმა უნდა, შესანიშნავი ოსტატია, მაგრამ მის მეტისმეტ პრეტენზიულობას, ხაზგასმულ უდისციპლინობას გუნდში ნერვიულობა შექმნიდა. გავისწავლოთ გადაწყვეტი მიიღებოდა თვითნებურად რიო-დე-ჟანეიროში წასვლა... კარნავალში მონაწილეობისათვის, რასაც რამდენიმე მოთამაშის ტრავმაც დაემატა და „ფიორენტინას“ ჩემპიონობის აშკარა შესაძლებლობა დააკარგვინა. ტრაპატონი ჰირვეულ ბრაზილიელს, რომელსაც იტალიაში ცხოვრება არ მოსწონდა, სიამოვნებით გამოეთხოვა, ნახევარმცველმა რობატიმ, საკმაოდ მაღალი კლასის ფეხბურთელმა, კლუბში უმძაფრეს კონკურენციას „ნაპოლში“ გადასვლა ამჯობინა. „ფიორენტინა“ კიდევ ოთხმა ფეხბურთელმა დატოვა, თუმცა მათ ძირითად

შემადგენლობაში გამოსვლის პრეტენზია ვერ ექნებოდათ. „ფიორენტინაში“ ჩაირიხა 12 (!) ახალი მოთამაშე, აქედან ნახევარი ფეხბურთის საფაროში კარგად ცნობილი ოსტატები: ადანი („ბრეშილიდან“), ბეტარინი („ბოლონიიდან“), ბრესანი („ბარიალიდან“), მორფეო („მილანიდან“), დი ლივიო („იუვენტუსიდან“), ბალო, კიეზა (ორივე — „პარმადან“), როსიტო, ტალიატელა (ორივე — „ნაპოლიდან“), პიერინი („უდინეზედან“) და მიატოვიჩი (მადრიდის „რეალიდან“). აქედან ერიკო კიეზას მიწვევა 17 მილიონი დოლარი დაჯდა, პრედრაგ მიატოვიჩისა — 8 მილიონი, ალესანდრო პიერინის კი — 5,4 მილიონი.

ფლორენციელების კლუბი ასე არასოდეს გააღვირებულა. ახლა დიდი კონკურენცია შეიქმნა, განსაკუთრებით შუა ხაზზე და თავდასხმაში. ზოგ ახალწვეულს კლუბის ხელმძღვანელობამ დიდი იმედები მისცა, ზოგსაც თვითონ მიუხედავად გზის გაკვალა.

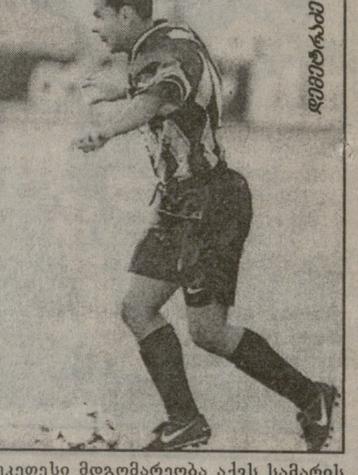
კარს იცავს ტოლო, ერთ-ერთი საუკეთესო იტალიაში, რომელსაც დინო მოვი წმირად იწვევს ნაკრებში, თუმცა, როგორც ბუენოს აივსეცელს. დაცვა სტაბილურია და აქ რაიმე არსებითი ცვლილებები არ უნდა მოხდეს. ამ ხაზზე გამოდიან ტორინელი, რომელიც „ფიორენტინაში“ გაცილებით უკეთ ვრძობს თავს, ვიდრე „იუვენტუსში“, ფალკონე, გერმანელი ჰანრიხი ტრაპატონის რომ მიუხედავად, „ბაიერნი“ გატარებულ სეზონებს ასწენებს და ჩეხეთის ნაკრების მცველი რ. ექვა. ამ ხაზის მიმართ მჭვრთნელს ბოლო სეზონში რაიმე პრეტენზია არა ჰქონია.

აი სხვა რგოლებში კი ბევრი რამ არის გასარკვევი. დი ლივიო იტალიის ფეხბურთში ცნობილია, როგორც ერთ-ერთი საუკეთესო, თუ შეიძლება ასე ითქვას, „ჩამშლელი“ და „შვი მუშა“. მასთან ერთად შუა ხაზზე გამოსვლის ძირითადი პრეტენდენტები იქნებიან კოისი და მორფეო. „ფიორენტინას“ ცდა, როგორც ხელში ჩაეგდო ნახევარმცველი ბექჰემი „მანჩესტერ იუნაიტედიდან“, როგორც მისალოდნელი იყო, მარცხით დამთავრდა. საინტერესოა, რომ ბექჰემის იტალიაში გადასვლის შემთხვევაში, ბატისტუტა „სერია A“-ში 40 გოლის (!) გატანასაც კი პირიდებოდა გულშემოტიკურებს.

ვინ გამოვა თავდასხმაში? რა თქმა უნდა, ისევე, როგორც წინა სეზონში, აქაც ყველაფერი ბატისტუტას, ანუ, როგორც მას სხვათაგან ეძახიან, „ბატი გოლის“ გარშემო იტრიალებს. მის მხარდამხარ შემდეგა ითამაშოს მიატოვინმა, რომელსაც, ცოტა არ იყოს, მდღურებოდნენ მადრიდის „რეალში“, თუმცა, ექსპერტების აზრით, ამ საუკეთესო სწავლების შესაძლებლობები სულაც არ არის ამოწურული. იტალიის ნაკრების თავდამსხმელი კიეზა გაცილა „პარმას“ და ფიორინოს, რომ „ფიორენტინაში“ უფრო შედეგადად ითამაშებს. არგენტინელი ვერტორანი ბალო ამავე „პარმაში“ საკმაოდ იშვიათად თამაშობდა, მაგრამ ფარ-ნმალს არა ჰყრის. ბრაზილიელი ბელგიელი თუ ბელგიელი ბრაზილიელი ლუის ოლივეირა იმით არის დასაფასებელი, რომ თანაბარი წარმატებით თამაშობს როგორც თავდასხმაში, ისე შუა ხაზზე. თუ „ფიორენტინას“ უკანასკნელი სეზონის ფინიში აშკარად არ ეყო ძალები, ახლა მისი პერსპექტივა გაცილებით უფრო ოპტიმისტურად ფასდება. გუნდის თამაშში ივლისს და აგვისტოს დასაწყისში კარგი შთაბეჭდილება დატოვა „ფიორენტინამ“ არაერთი საკონტროლო მატჩი ჩატარა და, მიმომხილველთა აზრით, სავსებით მზად არის მომავალი დასაბუღი სეზონისათვის.

გაბრიელ ბატისტუტა

დენის ბურბატი

უკეთესი მდგომარეობა აქვს სამარის „კრილია სოვეტოვს“ (19 ქულა 20 თამაშიდან)... მეორე წრიდან ალექსანდრ ტარხანოვა 13 (!) ახალი მოთამაშე დაინა, მათ შორის მკარავ დავით ვკარამაძე და ნახევარმცველი ლაშა მონასელიძე. რამენსკოვის „სატურნს“ 20 თამაშიდან 18 ქულა აქვს. მისმა მჭვრთნელმა სერგეი პავლოვმა მჭარედ იხუმრა: „რა გინდათ ჩვენგან! რატომ მადარებთ გაზავეს. მისმა გუნდმა უკვე 10 პენალტი დაარტყა, „სატურნმა“ კი არც ერთი“. ნოვოსიისკის „ჩერნომორეცს“, რომელსაც არც ისე დიდი ხნის წინათ ვლადიმირ ფედოტოვი ჩაუდგა სათავეში, 19 თამაშიდან 17 ქულა აქვს, „ურალანს“ 18 თამაშიდან — 16. მეტისმეტად მძიმეა იაროსლავლის „შინიკის“ (19 თამაშიდან 15 ქულა) და სოჭის „ჟემჩუვისას“ (19 თამაშიდან, 14 ქულა) მდგომარეობა.

სწავიერთა ცხრილს ლიდერობს დემეტრადე „ალანია“ 16 ბურთით 16 მატჩში, მას მისდევს ტიხონოვი („სპარტაკი“), 16 ბურთით 23 მატჩში. 17 მატჩში 10 გოლით მესამეა ტერიოხინი (მოსკოვის „დინამო“). ათდღიანი შესვენების შემდეგ გუნდები 14 აგვისტოს განახლებენ ბრძოლას.

ჩემპიონთა ლიგა

ჩელსი (ინგლისი) — სკონტო (ლატვია) 3-0
1-0 ბაბაიარო (76), 2-0 პოიტი (77), 3-0, სატონი (84).

რამბლი (ავსტრია) — გალათასარაი (თურქეთი) 0-3
0-1 უნსალი (34), ფათიჰი (38), 0-3 ჰაჯი (90).

ფიორენტინა (იტალია) — ვიძევი პოლონეთი) 3-1.
1-0 ადანი (17), 2-0 კოსი (57), 2-1 ადანი (73), ავტოგოლი, 3-1 რუი კოშტა (90).

ოლბორი (დანია) — დინამო (უკრაინა) 1-2
0-1 რებროვი (13), 0-2 შავციკი (39), 1-2 სტრანდლი (55).

მიოლდე (ნორვეგია) — მალიორკა (ესპანეთი) 0-0.

კროაცია (ხორვატია) — შტუტგარტი (უნგრეთი) 0-0

რუი კოშტა (თეთრი მაისურით)

რეინგერსი (შოტლანდია) — ბარმა (იტალია) 2-0
1-0 ვილმარი (33), 2-0 რენა (76).

ბრონდბო (დანია) — ბოავიშტა (პორტუგალია) 1-2
0-1 მარია სილვა (25), 1-1 სმიტი (65), 1-2 მორეირა (73).

აეკ (საბერძნეთი) — აიკ (შვედეთი) 0-0

ჰერტა (გერმანია) — ანორთოხი (კვიპროსი) 2-0
1-0 დევი (2), 2-0 პრეტცი (58).

ზიმბრუ (მოლდოვა) — ეინდჰოვენი (ჰოლანდია) 0-0

სპარტაკი (რუსეთი) — პარტიზანი (იუგოსლავია) 2-0
1-0 შირკო (39), 2-0 ტიხონოვი (73).

ჰაპოელი (ისრაელი) — ვალენსია (ესპანეთი) 0-2
0-1 კლაუდიო ლოპესი (68), ფარინოსი (74).

შტურმი (ავსტრია) — სერვეტი (შვეიცარია) 2-1
1-0 ვასტინი (35), 1-1 ლონფატი (45), 2-1 მარტინესი (46).

ტემლიცე (ჩეხეთი) — დორტმუნდი (გერმანია) 0-1
ნერლინგერი (66).

სერვეტი რებროვი

პრიულოის საპატივსაცემოდ

ცნობილმა ბელგიელმა მეკარემ მიშელ პრიულომმა გასულ სეზონში ლისაბონის „ბენფიკაში“ ჩაამთავრა კარიერა. ამ რამდენიმე დღის წინ კი სწორედ მის ფეხბურთიდან წასვლას მიეძღვნა ამხანაგური მატჩი „ბენფიკასა“ და მიუნხენის „ბაიერსს“ შორის. ანგარიშით 2-1 გაიმარჯვეს გერმანელებმა. მათგან გოლები გაიტანეს მიხაელ ტარნაბმა და ალექსანდერ ციკლერმა, ხოლო პორტუგალიელთაგან სებასტიან ფერნანდესმა.

თეთრაქი საბერძნეთში ითავაზებს

„ელეოს“ ერთ-ერთ ბოლო ნომერში გაუწყვეთ, რომ ომარ თეთრაქე იტალიურ „უნდინეზეში“ გადიო-

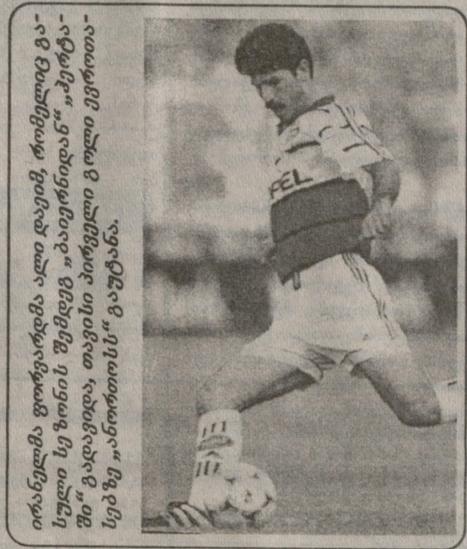

ომარ თეთრაქე

და მოსამზადებელ პერიოდს დამდეგი სეზონისთვის. მაგრამ უდინელებმა ბოლო მომენტში დაიწყეს ექსპედიციური. თუმცა, თეთრაქეს ახალი კლუბის გამოძენა არ გასჭირვებია — მან სალონიკის „პაოკთან“ მოაწერა ხელი ერთწლიან კონტრაქტს.

კაპიტანული ლომი საფრანგეთში გრუნდება

გახსოვთ ფრანსუა ომამ ბიიკი? სწორედ ის გახლდათ 1990 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის გახსნილი მატჩში რომ ერთადერთი და გამარჯვების გოლი გაუტანა მაშინდელ მსოფლიო ჩემპიონს არგენტინის ნაკრებს. მას შემდეგ ბევრმა წყალმა ჩაიარა. ბიიკმა კი 1995 წლიდან მექსიკას მიაშურა კარიერის გასაგრძელებლად. მანამდე ეს კამერუნელი ფორვარდი ფრანგულ კლუბებში გამოდიოდა — „რენი“, „მარსელი“ და „ლანსი“. ახლა, 33 წლის ფრანსუა ომამ ბიიკი კვლავ საფრანგეთში ითამაშებს, ოღონდ, უკვე მეორე დივიზიონის „შატორუსში“.

ფრანსუა ომამ ბიიკი, რომელიც მასწავლი სეზონის შემდეგ „ბაიერნიდან“ „კერტასში“ გადავიდა, თავისი პირველი გოლი ევროთასეებზე „ანორთოსს“ გაუტანა.

ინტერტოტოს თასი. შინალი. I ფრე

ვესტ ჰემი (ინგლისი) — მეცი (საფრანგეთი) 0-1
საპა (12)

მონპელიე (საფრანგეთი) — პამპურგი (გერმანია) 1-1
1-0 ლოკო (14,პ), პანაღინი (79)

იუვენტუსი (იტალია) — რენი (საფრანგეთი) 2-0, ინმაგი (31, 63).

„რაინდულსო საქართველოვ, აღსდექ!“

ქართული საბრძოლო ხელოვნების სისტემები: „ბლესური“ ანუ „მდაბიოთა“ საბრძოლო სტილი

რი მასალა ანატოლიაში არქეოლოგიურმა გათხრებმა მოგვცეს. არაბების მიერ დანგრეული ქალაქი ქანტოსის გათხრების დროს აღმოჩნდა დიდი სტელა, რომელიც ჩვ. წ. აღ-მდე 525 წლით თარიღდება. ამ სტელაზე რელიეფურად გამოსახულია ჭიდაობის სცენა. საქმე იმაშია, რომ ჩვ. წ. აღ-მდე VI-V საუკუნეებში წინა აზიის დიდი ტერიტორია **სეურ-იბერიულ** ტომებს ეკავათ. სეურები ცხოვრობდნენ მცირე აზიაში, იბერიულ — სუბარები — მესოპოტამიაში. აქედან გავრცელდა მათი ტერიტორია დასავლეთისკენ, სამხრეთ ევროპაში და ჩრდილო აფრიკის მიმდებარე რეგიონებში. იბერიულ-სუბართა ერთი ჯგუფი სახლობდა მესოპოტამიიდან კავკასიონამდე. ჩვ. წ. აღ-მდე XVII საუკუნეში იბერიულ-სუბარებმა შექმნეს ძლიერი

მოქიდავე, რომლებსაც ერთმანეთისათვის ქამრებში ჩაუვლიათ ხელები. ამათთან, თავზე ორივეს ადგას თიხის მალაქი ჭურჭლები (ქილები, ქვევრები). უნდა ვიგულისხმოთ, რომ ეს პლასტიკური მანერით შესრულებული მოქიდავეების გამოხატულებაა და აქვს საკულტო დანიშნულება. გაურკვეველია ის, თუ რომელი ტომის მიერ არის გაკეთებული ზემოაღნიშნული ბრინჯაოს ქანდაკება. მაგრამ თუ გავითვალისწინებთ, რომ შემერებს კავკასიის მთებიდან წასულლებად და იქ დასახლებულ ტომებად მიიჩნევენ, ხოლო მოქიდავეთა პოზა მეტად ახლია ქართულ ჭიდაობასთან, მაშინ შესაძლებელია მოგვარება ვივარაუდოთ ჭიდაობის ამ სახეობის ნათესაობაზე ქართულ ჭიდაობასთან.

ასევე ითქმის ბრინჯაოს ქანდაკებაზე, რომელიც კაფაჯას კულტურას განეკუთვნება (J.Mellink. 369-384, Plots 120-125, Fig 11,12). იგი აღმოჩინეს მესოპოტამიაში (სადაც ცხოვრობდნენ იბერიულ-სუბარები), დაკლოს სამეფოში და დათარიღებულია ძველი წელთაღრიცხვის 2500 წლით. მასზე აღბეჭდილია ორი ათლეტური აღნაგობის

მოქიდავე, რომლებსაც ერთმანეთისათვის ქამრებში ჩაუვლიათ ხელები. ამათთან, თავზე ორივეს ადგას თიხის მალაქი ჭურჭლები (ქილები, ქვევრები). უნდა ვიგულისხმოთ, რომ ეს პლასტიკური მანერით შესრულებული მოქიდავეების გამოხატულებაა და აქვს საკულტო დანიშნულება. გაურკვეველია ის, თუ რომელი ტომის მიერ არის გაკეთებული ზემოაღნიშნული ბრინჯაოს ქანდაკება. მაგრამ თუ გავითვალისწინებთ, რომ შემერებს კავკასიის მთებიდან წასულლებად და იქ დასახლებულ ტომებად მიიჩნევენ, ხოლო მოქიდავეთა პოზა მეტად ახლია ქართულ ჭიდაობასთან, მაშინ შესაძლებელია მოგვარება ვივარაუდოთ ჭიდაობის ამ სახეობის ნათესაობაზე ქართულ ჭიდაობასთან.

ქართული (სვანური) ჭიდაობა „ლიბურგიელ“ სტილი — „გდება ხელებით ღოჯური ჩაჭიდებით“

საზრებას პასუხიც მოუძებნა. აღმოჩინა ქართულ და შუმერულ ენებში საერთო სიტყვები, განსაკუთრებით, დამიანის ნაწილებისა და ჭიდაობის ფანდების (ილეთების) დასახელებაში. კ. კოლუამ ამ შედარებებიდან ასეთი დასკვნა გამოიტანა. „შუმერულ მოქიდავენი იმ ფანდ ასრულებენ, რომელსაც დღევანდელ ქართულ ჭიდაობას შემოუნახავს — (სვანური ჭიდაობა „ლიბურგიელ“ — „გდება ხელების ღოჯური ჩაჭიდებით“). ენობრივი დამთხვევა მიუთითებს ქართულ ჭიდაობის შუმერულ წარმოშობაზე.

თუ გავითვალისწინებთ, რომ ჭიდაობა ძველად ძალზე ხშირად, კვირაში ერთხელ მაინც იმართებოდა სოფელში, თუ მის უბნებში, არ უნდა გავიკვირდეს, რომ ყველგან, თვით, გვარსა თუ ტომშიც კი ბევრი იყო ასეთი ფალავანი.

თუ გავისხვებთ დ. ჩანელიძის წიგნს „ქართული თეატრის ხალხური საწყისები“ (1948 წ.), შევნიშნავთ აღწერასთან დაკავშირებით, ვკითხულობთ: „შემდეგ ხალხი ორ ბანაკად იყოფა, ორ მოქიდავეს გამოჰყოფენ, იმართება მათ. ფალავანების ჭიდაობა; რომელი ფალავანიც გაიმარჯვებდა, შეეწივებოდა იმას რჩებოდა“.

მდინარეში ჭიდაობა იცოდნენ „ბერიკაობის“ დროს; სადაც შეერკინებოდნენ ორ ფალავანს. ბერიკაობისას თვლიდნენ, რომ წყალში დიდანს ყოფნა კარგი მოსავლის ნიშანიაო.

რას გვთქვამს ქართული ჭიდაობის უძველესი ისტორია?

„ქართული ჭიდაობის მსგავსი შეერკინების შესახებ უძველესი ფაქტობრივი მასალა იხ. „ლელო“, №53, 54, 56-58, 61

მესოპოტამიაში აღმოჩენილი ბრინჯაოს ქანდაკება (ჩვ. წ. აღ-მდე 2500 წ.)

სტელაზე გამოსახული ჭიდაობის სცენა

შუამდინარეთში (საბარჯა-ერაყი) იქაური არქეოლოგების მიერ 1943 წელს უძველესი მონასტრის ნანგრევებში აღმოჩენილია ქვეზე ამოკვეთილი ბარელიეფი და ბრინჯაოს ქანდაკება, ზუსტად იგივე, რაც ზემოთ იყო აღნიშნული. ამ ბარელიეფზედაც ასახულია ჭიდაობის დაწყებისა და ფანდების შესრულების სხვა მომენტები, რაც გვაკონებს ქართული ჭიდაობის იმ ვარიანტს, რომელიც დამოწმებული იყო ზემო სვანეთში, 1955 წელი (გაზ. „ლელო“, 1957, 3/X, №119) (სვანური ჭიდაობა „ლიბურგიელ“).

იური ყინაზიძე, საბრძოლო ხელოვნების ისტორიის სპეციალურად „ლელოსათვის“ (გაგრძელება იქნება)

